

Nr 415

Av herr Hjalmarson m. fl., om undantagande från den allmänna varuskatten av varor hänförliga till tillverkningskostnader.

(Lika lydande med motion nr 350 i Första kammaren)

Den allmänna varuskatten är avsedd att träffa konsumtion och investering. Mellan dessa två områden ligger en grupp varor, som tekniskt och ekonomiskt hänföres till företagets tillverkningskostnader. Enligt vedertagen uppfattning kan dessa varor, som förbrukas i produktionsprocessen, icke rubriceras som konsumtions- eller investeringsvaror.

Förordningen om allmän varuskatt stadgar att vad som förbrukas i den egentliga produktions- och bearbetningsprocessen skall i princip vara fritt från varuskatt. Enligt tillämpade redovisningsprinciper hänföres dessa varor till tillverkningskostnader och fördelar sig på förbrukningsverktyg, förbrukningsmaterial och tillsatsmaterial. Gränserna mellan dessa grupper kan icke upprätthållas strikt, vilket ej heller är erforderligt ur redovisningssynpunkt eftersom samtliga varuslag hänföres till tillverkningskostnader.

Varuskatteförordningens utformning på denna punkt har föranlett åtskilliga tolkningssvårigheter. Riksskattenämnden har tolkat författningsbestämmelserna mycket restriktivt och uppdragit en gräns, som icke sammanfaller med gängse teknisk eller företagsekonomisk uppfattning. Sålunda har bl. a. gruppen förbrukningsverktyg uppdelats mellan icke skattefria och skattefria varor. Skiljelinjen har dragits efter verktygens fysiska livslängd.

Redovisningstekniskt tillämpas av svensk industri sedan gammalt en gränsdragning, som medför att till gruppen tillverkningskostnader hänföres alla korttidsinventarier med en varaktighetstid av högst tre år. Denna praxis är såväl tekniskt som företagsekonomiskt motiverad och har därjämte vunnit stöd i den vid inkomsttaxeringen gällande definitionen av begreppet anläggningstillgång.

Den av riksskattenämnden gjorda avgränsningen av skattefritt förbrukningsmaterial föranleder betydande praktiska svårigheter vid tillämpningen. Gränsdragningen är så snäv att den också medför snedvridande effekt ur konkurrenssynpunkt. Detta förhållande samt författningstextens formulering kommer att föranleda åtskilliga taxeringsprocesser i framtiden om icke lagstiftningen ändras på denna punkt.

Det kan alltså konstateras att en skattebelastning på företagens tillverkningsomkostnader icke står i överensstämmelse med varuskattens principiella konstruktion, att betydande praktiska svårigheter uppstått vid tillämpningen samt att varuskatten i detta hänseende slår synnerligen ojämnt. Vad särskilt angår den sista synpunkten bör beaktas, att för vissa skattskyldiga inom företagargruppen, som omfattar hantverkare upp till storindustri, varuskatten på dessa varor ibland övervältras på den slutlige konsumenten och ibland stannar på producenten. Skatten uttages sålunda icke efter någon enhetlig norm utan fördelar sig slumpvis.

Storleken av den varuskatt, som drabbar förbrukningsmaterial, kan icke här angivas. Så mycket torde dock kunna sägas, att den knappast understiger 50 milj. kr. för år räknat.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning i syfte att från skatteplikt enligt förordningen om allmän varuskatt undantaga varor som hänföres till företagens tillverkningsomkostnader.

Stockholm den 26 januari 1961

Jarl Hjalmarson

Gunnar Heckscher

Ernst V. Staxäng

Tage Magnusson
i Borås

Carl Östlund

T. G. von Seth

Eric Nilsson
i Svalöv